

(สำเนา)
เลขรับ ๑๗๐๓๐/๒๕๕๖ วันที่ ๑๔ ต.ค. ๒๕๕๖
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๔๗๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงการค้าบริการอาเซียน

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย กรอบการเจรจาในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอกรอบการเจรจาความตกลงการค้าบริการอาเซียน เพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอกรอบการเจรจาดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชินธิโชติ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

มาตี พิมพ์
ทนาย
/สั่งตรวจ

กรอบการเจรจาความตกลงการค้าบริการอาเซียน

๑. แนวนโยบายของรัฐบาลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ รัฐบาลได้แถลงนโยบายด้านการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะสร้างความสามัคคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนและส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ในเอเชีย ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่างๆ และเตรียมความพร้อมของทุกภาคส่วนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และความมั่นคง

เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างปฏิญญาว่าด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อขอความเห็นชอบตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง โดยที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติให้ความเห็นชอบร่างปฏิญญาว่าด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และต่อมาไทยและผู้นำอาเซียนอื่นๆ ได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียนและปฏิญญาว่าด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งในแผนงานดังกล่าว ได้ระบุให้ประเทศภาคีสันนิบาตอนุภูมิภาคเคลื่อนย้ายเสรีด้านการค้าบริการ

การเจรจาเปิดตลาดการค้าบริการในอาเซียนได้ดำเนินการภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) ซึ่งได้ลงนามเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๘ ณ กรุงเพทฯ โดยสมาชิกทยอยเปิดตลาดในระดับที่สูงขึ้นตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ภายในปี ๒๕๕๘ โดยปัจจุบันอาเซียนอยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำข้อผูกพันการเปิดตลาดชุดที่ ๙ ให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๖

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๔๔ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนเห็นชอบร่วมกันที่จะให้มีทบทวนและการยกระดับกรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการอาเซียน (AFAS) เป็นความตกลงการค้าบริการอาเซียนฉบับใหม่ เพื่อยกระดับและพัฒนารวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนตามแนวทางเดียวกับการยกระดับความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่ากัน สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (CEPT-AFTA) ไปเป็นความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA)

การเจรจาความตกลงการค้าบริการอาเซียนฉบับใหม่ดังกล่าว เข้าข่ายความตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ วรรคสาม บัญญัติไว้ว่า “ก่อนการดำเนินการเพื่อทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศตามวรรคสองคณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญานั้น ในการนี้ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบด้วย”

๒. เหตุผลความจำเป็นของไทยในการร่วมกับกับประเทศสมาชิกอาเซียนจัดทำความตกลงการค้าบริการอาเซียน

เพื่อเป็นการดำเนินการตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตามที่ไทยและผู้นำอาเซียนอื่นๆ ได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียนและปฏิญญาว่าด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ทั้งนี้ ในแผนงานดังกล่าว ได้ระบุให้ประเทศภาคีสันนิบาตอาเซียนให้เกิดการเคลื่อนย้ายเสรีด้านการค้าบริการ ซึ่งการเจรจาทบทวนและยกระดับกรอบความตกลง AFAS เป็นความตกลงการค้าบริการอาเซียนฉบับใหม่ให้ความครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ถือเป็นกระบวนการหนึ่งในการบรรลุเป้าหมายการเคลื่อนย้ายเสรีด้านการค้าบริการ ภายใต้การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๔๔ ณ เมืองเสียมราฐราชอาณาจักรกัมพูชา รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (รวมทั้งไทย) เห็นชอบร่วมกันที่จะให้มีทบทวนและการยกระดับกรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการอาเซียน (AFAS) เป็นความตกลงการค้าบริการอาเซียนฉบับใหม่ เพื่อยกระดับและพัฒนาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน

ไทยในฐานะสมาชิกอาเซียน ได้มีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งมาตลอดในกระบวนการรวมกลุ่มของอาเซียน และร่วมผลักดันการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน ซึ่งอาเซียนได้พิจารณาร่วมกันและเห็นพ้องต้องกันว่าการความตกลงฉบับใหม่ดังกล่าว เป็นสิ่งจำเป็นต่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะช่วยพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความกินดีอยู่ดีของประชาชนในภูมิภาค อันจะเป็นประโยชน์ต่อความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจของไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอาเซียน

ในด้านบทบาทระหว่างประเทศ ไทยจะรักษาความน่าเชื่อถือและสถานะความเป็นประเทศที่มีบทบาทนำในอาเซียน และจะส่งผลต่อเนื่องไปยังด้านเศรษฐกิจ อันจะส่งผลดีต่อความสามารถในการแข่งขันของไทยในอนาคต

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการเจรจาในภาพรวม

การดำเนินการเจรจาความตกลงการค้าบริการอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- เสริมสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ และก่อให้เกิดโอกาสการค้าบริการที่เพิ่มมากขึ้น
- ขยายการค้าและการลงทุน และส่งเสริมให้เกิดการขยายตลาดที่ใหญ่ขึ้น
- ยกเลิกอุปสรรคทางการค้าบริการและสร้างบรรยากาศทางการค้าบริการที่สามารถคาดการณ์ได้
- สร้างกรอบความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศภาคีความตกลง

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดในภาพรวมกับประเทศ จะคำนึงถึงระดับการพัฒนาของไทยและประเทศสมาชิกอาเซียน หลักการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน มีภูมิคุ้มกัน และความพร้อมของกฎหมายภายใน รวมถึงการมีระยะเวลาในการปรับตัวและมาตรการรองรับผลกระทบ

๔. กรอบการเจรจา

การเจรจาจัดทำความตกลงการค้าบริการอาเซียน เป็นการสร้างและกำหนดกฎเกณฑ์และกติกาด้านการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อใช้แทนที่กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการอาเซียน (AFAS) โดยจะร่วมกับสมาชิกอาเซียน ดังนี้

๔.๑ กำหนดกฎและกติกาในความตกลง โดยอ้างอิงจากความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services: GATS) ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) และความตกลงอื่นๆ ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นภาคี

๔.๒ ความตกลงมีหลักการสำคัญๆ อาทิ หลักการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination Principle) การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) การเข้าสู่ตลาดการค้าบริการ (Market Access) และการจัดทำข้อผูกพันการค้าบริการ (Scheduling) เป็นต้น

๔.๓ เพื่อรักษาและปกป้องผลประโยชน์ของไทยภายใต้ความตกลง ไทยจะเสนอให้มีแนวทางในการรักษาสีทธิของไทยในการใช้มาตรการที่จำเป็น เพื่อรักษาเสถียรภาพทางระบบการเงิน การธนาคาร การเคลื่อนย้ายเงินทุน อัตราแลกเปลี่ยน และสิทธิในการใช้มาตรการเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่อาจกระทบต่อดุลการชำระเงิน รวมทั้ง ความมั่นคง วัฒนธรรม ประเพณี และผลประโยชน์ต่อผู้บริโภคภายในประเทศ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์
สิงหาคม ๒๕๕๖